

එක්සත් ජනපදය හා අනෙකුත් රටවල බාධා මධ්‍යයේ වුව,

දේශගුණික වෙනස්වීම් පිලිබඳ වාර්තාව ගෝලීය උණුසුමේ බියකරු බලපෑම කැටි කොට දක්වයි

Despite interference from US and other countries
Climate change report outlines dire impact of global warming

මාක් රේනර් විසිනි
2007 අප්‍රේල් 10

දේශගුණික වෙනස්වීම් පිලිබඳ අන්තර්ජාත්‍ය කමිටුව (අයිපීසීසී- Intergovernmental Panel on Climate Change) “දේශගුණික වෙනස්වීම්වල බලපෑම, අනුවර්තනයන් සහ අවදානම” නම් තම වාර්තාව මත පදනම්ව, පසු ගිය අප්‍රේල් 6 දා, ක්‍රියාකාරී කමිටුව II හි සාරාංශය ප්‍රතිපත්ති සකසන්නන් සඳහා නිකුත් කළේ ය.

1988 දී එක්සත් ජාතීන් විසින් ස්ථාපනය කරන ලද ලොව පුරා සිටින විද්‍යාඥයින්ගේ අදහස් ගෙන එන ආයතනයක් වන අයිපීසීසී ය විසින් නිකුත් කල වාර්තාව මගින් නියඟයන්, නැගෙන මුහුදු මට්ටම්, ගංවතුර, ශාක සහ සත්ත්ව ජීවිතවල මහා පරිමාන අහඹියන් හා විශාල පරිමාන මන්දපෝෂනයේ හා රෝගයන්ගේ කීවු විමක් ගෝලීය උණුසුම විසින් ඇති කරනු ඇතැයි ප්‍රකාශ කෙරේ. වඩාත් දරුණු බලපෑම දිලීන්දත් මත වනු ඇති අතර ගෝලීය උණුසුම ජාත්‍යන්තරව මිලියන සියගනන් ජනතාවගේ ජීවිත මත ව්‍යසනකාරී ලෙස බලපානු ඇත.

කොටස් තුනකින් සමන්විත දේශගුණ වෙනස්වීම් පිලිබඳ අයිපීසීසී වාර්තාවේ දෙවන කොටසේ එන, සිකුරාදා නිකුත් කරන ලද සාරාංශය මානව හා ස්වාභාවික පද්ධතීන් මත දේශගුණ වෙනස්වීමේ බලපෑම පිලිබඳව අදහස් දක්වයි. දේශගුණය වෙනස්වීමේ භෞතික විද්‍යාත්මක පදනම විභාග කරන ලද 2007 පෙබරවාරියේ නිකුත් කල ප්‍රථම කොටස උණුසුම්වීම සත්‍යයක් බව සහ “බොහෝ කොට ම” මානවයන් විසින් ඇති කරන ලද බව සොයාගනී. තෙවන කොටස මගින් ගෝලීය උණුසුම නැවැත්විය හැකි සහ ආපසු හැරවිය හැකි ක්‍රමෝපායන් පිලිබඳව විභාග කිරීමට නියමිත ය. සම්පූර්ණ වාර්තාව මේ වසරේ පසු භාගයේ නිකුත් කෙරෙනු ඇත.

වාර්තාව සැකසූ ප්‍රධාන විද්‍යාඥයන් හා ජාතික ආන්ඩු නියෝජනය කරන රාජ්‍ය තාන්ත්‍රිකයන් අතර ආතති සහගත අරගල මධ්‍යයේ පවා වාර්තාවේ සොයාගැනීම්වල බියකරු ස්වභාවය එළිමහනට

පැමිණේ. ඇසෝසියේටඩ් ප්‍රෙස්හි පලවූ වාර්තාවකට අනුව “උෂ්ණත්වය ඉහල යන සෑම අංශක 1.8 ක් පාසා ඇතිවන දේශගුණ වෙනස්වීම් සහ ඒවායේ ව්‍යසනකාරී බලපෑම මතුකොට දක්වන මූලික වගුවක කොටස් නියෝජනයන් විසින් ඉවත් කරනු ලැබීම හා ප්‍රධාන ප්‍රකාශයන්ගේ මූලික ඇමිනුම් වල විද්‍යාත්මක විශ්වාසවන්තභාවය පිලිබඳව ඇති වූ කලහයක් හේතුවෙන් දින 5ක සාකච්ඡා කුටුප්ප්තියකට ලඟා විය.”

“වඩාත් බියකරු ප්‍රක්ෂේපනයන්ගෙන් සමහරක අවධාරනයේ නිශ්චිතභාවය දියකර හැරීමේ මාචන් නිරන්තරයෙන් සොයමින් එක්සත් ජනපදය, චීනය සහ සවුදි අරාබිය ප්‍රකාශන ගෙලිනිට එරෙහිව විරෝධතාවන් බොහොමයක් මතු කලහ”යි ඇසෝසියේටඩ් ප්‍රෙස් වාර්තා කළේ ය. මෙයට එරෙහි වෙමින් “ඇමරිකානු ඔක්ලහෝමා සරසවියේ විද්‍යාඥ ඩේවිඩ් කැරෝලි ද ඇතුලත් ප්‍රධාන විද්‍යාඥ-කතුවරු තිදෙනෙක් රාජ්‍යතාන්ත්‍රිකයන් සිදු කරන වෙනස්කම්වලට නෛතික විරුද්ධත්වය පලකලහ. විද්‍යාඥයෝ කියා සිටියේ එය වනාහි පසු ගිය මාස ගනන කිස්සේ වාර්තාව බෙදා හරිනු ලබනවිට මතු නොවුණු වර්ගයේ විද්‍යාත්මක විශ්වාසවන්තභාවයේ පෙර නුවූ විරු දුර්වල වීමක් බවයි.”

වාර්තාවේ සොයාගැනීම් දුර්වල කිරීමට දරන ලද උත්සාහයට නායකත්වය දෙන ලද බව පෙනෙන්නේ එක්සත් ජනපදයයි. වොෂින්ටන් පෝස්ට් පුවත්පතට අනුව “හරිතාගාර වායු පිටකිරීම කප්පාදු කිරීමට ආයාචනා කල එක් කොටසක භාෂාව කපා කොටා සකස් කිරීමට එක්සත් ජනපද සාකච්ඡාකරුවෝ සමත් වූ බව” කොලොරාඩෝහි බ්‍රැස්වර්වල පිහිටි වායුගෝලීය පර්යේෂණ පිලිබඳ ජාතික මධ්‍යස්ථානයේ විද්‍යාඥවරයන් හා වාර්තාවේ එක් ප්‍රධාන කතුවරයන් වන පැට්‍රිෂියා රෝමරෝ ලැන්කාවෝ පැවසුවා ය.

ඇසෝසියේටඩ් ප්‍රෙස් පෙන්වා දෙන පරිදි වාර්තාවට කරන ලද සංශෝධන අතර, දේශගුණ වෙනස්කම් මගින් ස්වාභාවික පද්ධතීන් මත ඇති කරන

බලපෑම තහවුරු කරන ප්‍රකාශයක් පලමුව සංශෝධනය කිරීම ද ඉන් පසුව “ඉතා ඉහල විශ්වාසවන්තභාවය” යන යෙදුම ඉවත් කිරීම ද ඇතුළත් ය. ගං වතුර මගින් “මිලියන සිය ගනනක්” මත බලපෑම් ඇති කෙරෙන බව නිගමනය කල ප්‍රකාශයක් “මිලියන බොහෝ ගනනක්” යන්නට ලක් කෙරුණි. තවද ගෝලීය උනුසුම් නිසා මිලියන 120ක ජනතාවක් සාගින්නේ අවදානමට මුහුණ දෙනු ඇති බව සඳහන් ප්‍රකාශයක් සම්පූර්ණයෙන් ඉවත් කරනු ලැබිණි.

ආන්ඩුවේ දේශගුණික පර්යේෂණවලට බුෂ් පරිපාලනයේ දේශපාලන බාධා කිරීම් සහිතව එක්සත් ජනපදය තුළ සිදුවන වර්ධනයන් සමග අයිපීසීසීයේ තක්සේරුව දියාල කිරීමට යොදන පීඩනය සමාන්තර වේ. ආන්ඩුවේ විද්‍යාඥයින්හට තමන්ගේ කෘති තුළ දේශගුණ වෙනස්වීම් පිලිබඳ සඳහන් කරන කොටස් ඉවත් කරන ලෙස හෝ ගෝලීය උනුසුමේ ප්‍රතිඵල හා හවාතාවන් පිලිබඳව ඔවුන් එලැඹ ඇති නිගමනවල සෘජු භාවය අඩු කිරීමට පීඩනය යොදන බවට ගිනිය නොහැකි තරම් වාර්තා පවතී.

දින හතරක් පැවති සාකච්ඡාවල දී එක්සත් ජනපද නියෝජිත කන්ඩායම යෝජනා කල සංශෝධන කවරේ ද යනුවෙන් සාරාංශ වාර්තාව පිලිබඳ ජනමාධ්‍ය හමුවේ දී යළි යළිත් ඉස්මතු කෙරුණු ප්‍රශ්නකිරීම්වලට පිලිතුරු දීමෙන් ධවල මන්දිර විද්‍යා හා තාක්ෂණ ප්‍රතිපත්ති කාර්යාලයේ ජැරොන් හේස් වැලකී සිටියේ ය. ඒ අතර ම පාරිසරික ගුණාත්මක භාවය පිලිබඳ ධවල මන්දිර කවුන්සිලයේ සභාපති ජේම්ස් කොනෝටන් “ප්‍රතිවක්‍රීය ඉන්ධන” මගින් පිරිපහදු ඉන්ධන විස්ථාපනය කිරීමේ බුෂ්ගේ යෝජනාව “සැලකිය යුතු ලෙස හරිතාගාර වායු විමෝචනය අඩු කරන්නා වූ අනිවාර්ය ආරක්ෂකයක්” ලෙස හුවාදැක්වීමේ උත්සාහයක යෙදුණි.

බුෂ් පරිපාලනයේ ආරූඪවීම දේශගුණික වෙනස්වීම් හා එහි බලපෑම පිලිබඳ වැඩෙන විද්‍යාත්මක සාක්ෂ්‍ය බහුතර මහජනයාගේ පිලි ගැනීමට ලක් වීම සම්බන්ධයෙන් දක්වන ප්‍රතිචාරයකි. එහෙත් බුෂ් පරිපාලනයේ ආස්ථානය පෙන්වුම් කරන්නේ එක්සත් ජනපද ආන්ඩුවේ ප්‍රතිපත්තිවල වෙනසක් නොවනු ඇති බවයි.

මිලියන ගනන් ජනතාවගේ සෞඛ්‍යයට බලපෑම් ඇති කිරීමට දේශගුණික වෙනස්වීම් හේතුවන බව සාරාංශ වාර්තාව පෙන්වා දෙයි: වර්ධනය වන මන්ද පෝෂනය, වැඩිවන පාවනය, “අධික උෂ්ණත්වය, ගං වතුර, කුනාටු, ගිනි හා නියං හේතුවෙන් ඇතිවන ඉහල යන මරන, රෝග හා තුවාලවීම්” සහ “පොලව මට්ටමේ ඕසෝන් සාන්ද්‍රනය වැඩිවීම නිසා හෘද ශ්වසන රෝගවල සංඛ්‍යාව වැඩිවීම” එහි පල විපාක වනු ඇත.

ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධාන විශේෂඥවරයක හා සෞඛ්‍ය පිලිබඳ පරිච්ඡේදයේ එක් ප්‍රධාන කතුවරයක වන බෙටීනා මෙන්, මන්දපෝෂනය හා පාවනය හේතුවෙන් 2000 වසරේ පමණක් ඇති වූ මරනවලින් 150,000ක් ම දේශගුණ වෙනස්වීම්වලට ආරෝපනය කල හැකි බව කීවා ය.

1970 පටන් එක් රැස් කරන ලද දත්ත කුලක 29,000 ට වැඩි ප්‍රමාණයක් ගෙන හැර පාන අයිපීසීසීයේ සම්පූර්ණ වාර්තාව දේශගුණික වෙනස්වීම්වල ගෝලීය ධාරාවන් පෙන්වුම් කරයි. සාරාංශය සාමාන්‍ය ධාරාවන් කැටිකොට දක්වන නමුත් දේශගුණික වෙනස්වීම් මේ වන විටත් මානව හා ස්වාභාවික පද්ධතීන් මත ඇති කර ඇති බලපෑම් පිලිබඳව සැලකිය යුතු සටහන් හෝ විස්තර ඉදිරිපත් කරයි.

ලෝකයේ විවිධ කලාප සඳහා ප්‍රක්ෂේපනයන් සමගින් අනාගතයේ ඇතිවිය හැකි බලපෑම් පිලිබඳව අනාවැකි අඩංගු කරගන්නා සාරාංශ වාර්තාව ගෝලීය උනුසුම ඉහල යාම නිසා ජලය, පරිසර පද්ධති, ආහාර, මුහුදු වෙරල හා මානව සෞඛ්‍ය මත ඇති වෙනැයි බලාපොරොත්තු වන බලපෑම් පෙන්වන වගු සටහනකින් ද යුක්ත වේ.

සෙල්සියස් අංශක 1.5 සිට 2.5 දක්වා හෝ එය ඉක්මවන උෂ්ණත්ව නැගීමක්, පාරිසරික පද්ධති ව්‍යුහයට හා ක්‍රියාකාරීත්වයට ප්‍රධාන වෙනස්කම් ඇති කරමින්, යෝධ ශබ්ද හා සත්ත්ව විශේෂයන්ගෙන් 20% සිට 30% දක්වා ප්‍රමාණයක් විනාශයට යාමේ අනතුරට හෙලනු ඇතැයි බලාපොරොත්තු වේ. ප්‍රතිඵලය වනු ඇත්තේ ජෛව විවිධත්වයට හා ජලය හා ආහාර සැපයුම යනාදී පාරිසරික පද්ධතිමය හානි හා සේවා වලට මුඛ්‍ය ලෙස සානාත්මක බලපෑම් ඇති කරනු ඇතැ” යි වාර්තාව පෙන්වා දෙයි.

දේශගුණික විචලනාවන්ට හා වෙනස්වීම්වලට වැඩියෙන් ගොදුරුවන මහාද්වීපවලින් එකක් වන්නේ අප්‍රිකාව” යයි වාර්තාව ප්‍රකාශ කරයි. 2020 වන විට අප්‍රිකාවේ “මිලියන 75ක් 250ක් අතර ජනතාවක් ජල ආතතියට නිරාවරනය වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.” සමහර අප්‍රිකානු රටවල ජල පෝෂිත කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදන “2020 වන විට 50% දක්වා පමණ ප්‍රමාණයකින් අඩුවී” කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදනය මත බලපෑම් ඇතිවනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. “මෙය තව දුරටත් ආහාර රක්ෂනය මත සංඛ්‍යාත්මක ලෙස බලපා මහාද්වීපය තුළ මන්දපෝෂනය උග්‍ර කරනු ඇත” යි වාර්තාව නිගමනය කරයි.

ආසියාවේ පිරිසිදු ජලය අඩුවීම සමගින් “ ජනගහන වර්ධනය හා ඉහල ජීවන තත්වයන්ගෙන් ඇතිවන වැඩිවන ඉල්ලුම 2050 නන් වන විට මිලියනයක් ජනතාව මත අහිතකර ලෙස බලපානු ඇත.” ප්‍රමුඛව ම කුඩා දූපත්වල ද අප්‍රිකාවේ හා

ආසියාවේ වෙරලබඩ ප්‍රදේශවල ද ජීවත්වන ජනයා ඇතුළත් ” තවත් බොහෝ මිලියන ගනනක් 2080 ගනන් වන විට මුහුදු මට්ටම ඉහල යාම නිසා අවුරුදු පතා ගං වතුරට ගොදුරු වේ යයි ප්‍රක්ෂේපනය කරනු ලැබේ.” යයි වාර්තාව කියා සිටියි.

ඕස්ට්‍රේලියාවේ සහ නවසීලන්තයේ ගැඹුරු ජල ආරක්ෂක ගැටලු, “ජෛව විවිධත්වයේ සැලකිය යුතු අඩු වී යාමක්”, ජනගහන වර්ධනයක් අත් දකිමින් සිටින වෙරලබඩ ප්‍රදේශවල මුහුදු මට්ටම් ඉහල යාම හා කුනාටු තර්ජනයක් හා අනෙකුත් ප්‍රදේශවල කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදනයේ ඉහලයාමත් සමගින් සමහර ප්‍රදේශවල අඩුවීමක් සිදුවනු ඇතැයි වාර්තාව ප්‍රක්ෂේපනය කරයි.

යුරෝපය නිරන්තරයෙන් ග්ලැසියර බාදනයේ, ක්ෂනික ගං වතුරේ, අධික උෂ්ණත්වයේ හා නියඟයේ තර්ජන අත් දකිනු ඇත. ලතින් ඇමරිකාවේ දේශගුණික වෙනස්වීම් නිවර්තන වනාන්තරවල අඩුවීයාම, කෘෂිකාර්මික සහ සත්ව නිෂ්පාදන ඵලදායීතාවයේ අඩුවීමක් හා ජල සම්පත්වල හිඟයත් සමගින් “ කෘෂිකාර්මික ඉඩම්වල ලවන සාන්ද්‍රනය ඉහල දමමින් ජීවා නිසරු කිරීම” දක්වා ධාවනය වනු ඇත.

අනෙකුත් ප්‍රතිඵල ද සමගින් ඉහල යන නිවර්තන කුනාටුවලට මුහුන දීමට උතුරු ඇමරිකාවට සිදු වනු ඇත. “ආන්තික කාලගුණික සිද්ධීන් වඩා ප්‍රබල සහ/ හෝ නිරන්තරව සිදු වීමක් බවට පත් වූ විට එම සිද්ධීන්ගේ ආර්ථික හා සමාජීය පාඩුව ඉහල යනු ඇත” යි වාර්තාව සටහන් කරයි. ගෝලීය උනුසුම ඉහල යාම සමග 2005 දී නිව් ඕර්ලියන්ස් ප්‍රදේශය සමුද්‍රෝත්පාදනය කල කත්‍රිනා වර්ගයේ මහා කුනාටුවල ශක්තියේ හා පැවතීමේ ඉහල යාමක් ඇති වෙතැයි බොහෝ විද්‍යාඥයෝ අනාවැකි පලකරති.

අවසාන වසයෙන් ධ්‍රැවීය කලාප දිගට ම ග්ලැසියර දියවී යාමට මුහුන පානු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරෙන අතර කුඩා දූපත් ඉහල යන ජල මට්ටම් මගින් තර්ජනයට ලක් කෙරෙනු ඇත.

“සීමිත අනුවර්තන හැකියාවන්” හා “ප්‍රාදේශීය ජලය හා ආහාර සැපයුම් වැනි දේශගුණ සංවේදී සම්පත් මත වඩ වඩා රඳා පැවැත්ම” හේතුවෙන් “දිළිඳු ප්‍රජාවන් වඩාත් අනාරක්ෂිත වන” බව වාර්තාව විස්තර කරයි. අයිසිසීසී සහාපති රාජේන්ද්‍ර පවුර් අයිසිසීසී මාධ්‍ය හමුවේ දී සංක්ෂිප්ත කොට දක්වූ පරිදි “නරකම ගොදුරු බවට පත් වනු ඇත්තේ සෞභාග්‍යමත් සමාජයන්වල දිලීන්දන් ද ඇතුළත් දිලීන්දන්ගෙන් ද දිලිඳුකම ජනයා යි.”